

«№ 8 Т. Бегманова атындағы жалпы білім беретін мектебі»
КММ

«Домбыра үйірмесі»

«Бекітемін»

№ 8 Т. Бегманова атындағы
жалпы білім беретін
мектебінің директор м.а:

А.Бегайс

2024-2025ж

«Домбыра» үйірмесінің
оқу БАҒДАРЛАМАСЫ

Алғы сөз

Домбыра көне аспап және ол қазақпен кіндіктес ұлыстардың бәріне ортақ мүлік, домбыра мәдениетінің меншігі тамыры тарихқа терең жайылған, байырғы аспап. Әрбір өлкенің күй өнері әр түрлі және аспаптарының да түрқы жағынан өзгешілігі бар.

Оқушыларға осы қоңыр дауысты домбыраның шығу тарихын, мәдениетін, ерекшелігін үйрету. Ата-бабаларымыздың айтып кеткен ақыл-өсиет, күй қазынамызды жас ұрпақтарға жалғасын таба білдіру. Ұлттық дәстүр мен салт-сана тағылымын жас жеткіншек бойына дарытып, оның жан жүйесін оятуда, өнерге деген ынтасын арттыруда қазақтың қасиетті де киелі қара домбырасының атқаратын ролі ерекше.

Домбыра үні өзіне тән дыбыстық бояуымен, алуан түрлі желіс-қағыстарымен қатар, өте бай көркем образдық әлемімен де айқындалып, қазақ халқының тарихи дүниетанымы және психологиялық ерекшеліктерімен тығыз байланысып жатады. Домбыра үйренуде тек күй тарту немесе оны ән әуеніне қосу ғана емес, сондай-ақ домбырада пьеса орындаушылық өнері де кеңінен орын алған. Соған байланысты мұнда оның ойнау ерекшеліктері, өзіндік түрлі әдіс-тәсілдері ойға қонымды нақтылы түрде өрнектелген. Осы орайда оқушының домбыра тартуды меңгеруі табиғи логикалық жүйемен баспалдақты түрде – алғашқы қағыстар, перне басу, әр түрлі дыбыс шығару әдіс-тәсілдерін, жеңіл ән әуендерін үйренуден басталады. Одан әрі халық күйшілерінің төкпе күйлер мен шертпе күйлерді меңгеру кәсіби тұрғыда талданады.

«Қолына домбыра ұстаған балаға имандылық пен дарындылықтың жылуы дарып, қатыгездіктен аулақ болады», - деген нақыл сөзде үлкен шындық жатыр. Өйткені домбыра-үлкен рухани, адамгершілік мектебі, баға жетпес эстетикалық өмір оқулығы.

Максаты: Оқушыларға домбыра аспабын ойнау шеберлігін кәсіби дұрыс меңгерту, қазақ халқының ұлы күйшілерінің, сал серілердің өнерлерімен танысу. Домбырада қолданылатын штрихтар, әдістерді меңгерту. Сахнаға шығу, өзін өзі ұстау мәдениетін үйрету.

Міндеті: Оқушыларды қазақ халқының тіліне, салт-дәстүріне, тарихына, мәдениетіне, рухани қасиеттеріне құрмет сезімін ояту. Халқына деген құрмет және мәдени мұраларын қастерлеуге бағыттау.

Домбыра үйірмесінің жылдық жоспары

2024-2025 оқу жылы

№	Композитор	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өткізілетін күні
1	Домбыра үйрену мектебі	Домбыра аспабының шығу тарихы	1	
2		Домбыраның құрылысы	1	
3		Домбырашының отырысы мен аспап ұстауы	1	
4		Музыкалық дыбыстардың ұзақтығы, олардың жазылуы	2	
5		Домбыра қағыстары. Саусақтармен жұмыс жасау	1	
6		Жаттығулар	4	
7	Халық әні	Еркем- ай	2	
8		Альтерация белгілері	1	
9		Күйлер туралы түсінік	1	
10		Күйші композиторлар	2	
11	Халық күйі	Көксерек	4	
12	Халық күйі	Тепең көк	6	
13	Халық күйі	Жастар биі	4	
14	Халық күйі	Кеңес күйі	4	
15	Халық күйі	Келіншек	6	
16	Халық күйі	Нар ағачи	6	
17	Қазанғап	Учитель	8	
18	Жаяу Мұса	Ақ сиса	4	
19	Тастанов	Би күйі	5	
20	Сейтек	Тойбастар	4	
21		Өткендерді қайталау	1	

Үйірме жетекшісі:

А.Д.Куватбекова

Т.Бегманова атындағы жалпы орта мектебінің «Домбыра» үйірмесіне
қатысатын оқушы балалардың тізімі.

2024-2025 оқу жылы

№	Оқушының аты-жөні	сыныбы	мектеп
1	Балтабай Нұрсұлу	9а	Т.Бегманова
2	Еркебай Айша	9а	Т.Бегманова
3	Әбдімәлікұлы Бейбарыс	9а	Т.Бегманова
4	Әшірбек Нұрдиас	9а	Т.Бегманова
5	Жорабай Бексұлтан	9а	Т.Бегманова
6	Жақсылықов Бақберген	9а	Т.Бегманова
7	Нұралиев Мұхаммед	9а	Т.Бегманова
8	Рүстемов Асадилла	9а	Т.Бегманова
9	Құрбан Мұхаммед	9а	Т.Бегманова
10	Сайдалиев Сайдтөре	9а	Т.Бегманова
11	Усманов Нармомын	9а	Т.Бегманова
12	Сейсенбай Аяулым	9а	Т.Бегманова
13	Мирсайтова Сабрина	9а	Т.Бегманова
14	Зәкір Балмира	9а	Т.Бегманова
15	Әбдез Каусар	8а	Т.Бегманова
16	Әмір Зейнеп	8а	Т.Бегманова
17	Жұмағали Балауса	8а	Т.Бегманова
18	Қарсыбай Еркеайым	8а	Т.Бегманова
19	Тұрсынәлиева Әсем	8а	Т.Бегманова
20	Тұрсынәлі Асылзат	8а	Т.Бегманова
21	Әкім Ақсезім	7а	Т.Бегманова
22	Шауқат Набилә	8а	Т.Бегманова
23	Мирсайтова Ширина	7б	Т.Бегманова
24	Сағатиллаев Ойшахон	7б	Т.Бегманова
25	Сайдалиев Сайдхан	7ә	Т.Бегманова
26	Дүйсебек Балауса	8ә	Т.Бегманова